Nr. 96. Kraków, Środa 12 grudnia 1923. Rok I

KURJER WIECZORNY

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 850 tys. Mk, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 1,000.000 Mkp. Zagranicą miesięczne 2.000.000 Mkp. Cena numeru 40.000 M.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 8.000 Mkp. Nadesłane 18.000 Mkp. Po kronice 24.000 Mk. Na pierwszej stronie i między giełdami 32.000 Mk. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne 100% drożaze. — Ceny powyższe obowiązują od dnia z miany w nagłówku.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Korfanty ministrem skarbu?

W przededniu ustąpienia p. Kucharskiego

Warszawa, 12 grudnia. Ze źródeł dobrze poinformowanych dowiadujemy się, że ustąpienie p. Kucharskiego jest zadecydowanem. Tekę ministerstwa skarbu ma objąć p. Korfanty, a nie p. Michalski, jak dotąd przypuszczano. Wiceministrami skarbu mają zostać p. Byrka dla podatków, p. Szarski dla finansów.

Rewizja walutowa w pociągu

Konfiskata 3000 dolarów i 300 funtów szterlingów

Lwów, 12 grudnia. „Gazeta Poranna“ donosi, że wczoraj wieczorem policja wszedłszy do pociągu idącego ze Lwowa do Katowic przeprowadziła rewizję u osób podejrzanych o spekulacje walutowe. W wyniku rewizji znaleziono około 3.000 dolarów, 300 funtów szterlingów oraz po kilka tysięcy franków szwajcarskich, koron czeskich i innych walut zagranicznych.

Eksplozja w kopalni

Zabrze, 12 grudnia. Z niewyjaśnionych powodów wybuchł wczoraj wieczór w szybach państwowej kopalni węgla „Delbrück“ pożar, poczem nastąpiła eksplozja. Podczas akcji ratunkowej jeden sztygar i 11 robotników doznało ciężkich obrażeń. Pięciu robotników przysypała ziemia. Zdaje się, że zginęli oni wskutek uduszenia gazami.

Nowy wojewoda poznański

Pznań, 12 grudnia. W dniu dzisiejszym objął urzędowanie nowy wicewojewoda poznański pan Józef Nikodemowicz.

Udział Ameryki w Komisji odszkodowań

Waszyngton, 12 grudnia. Z Białego domu zakomunikowano, że Stany Zjednoczone z prawdziwą radością będą spoglądały na fakt udziału Amerykanów w ankiecie proponowanej przez Komisję odszkodowań. Jednakże Stany Zjdnoczone nie wyznaczą oficjalnie swoich reprezentantów, a jedynie zaaprobują wzięcie udziału w tej ankiecie ze strony rzeczoznawców amerykańskich w charakterze prywatnym.

Dolar w Krakowie 4,700.000
Dolar w Warszawie 3,975.000

Manifestacje, jakich chyba jeszcze nie było...

Policja paryska walczy między sobą — Policja aresztuje policję

Paryż, 12 grudnia. W dniu wczorajszym na Placu przed tutejszym ratuszem manifestował tłum funkcjonarjuszy policyjnych nie będących w tym czasie w służbie, żądając podwyższenia dodatku drożyźnianego. Podczas starcia z policją będącą na służbie, poturbowano między innymi dwóch wyższych funkcjonarjuszy policji municypalnej, którzy usiłowali uspokoić manifestantów. Dokonano licznych aresztowań.

Wrzenie w Lizbonie

Lizbona, 12 grudnia. W dniu wczorajszym na pałac prezydenta republiki zorganizowano atak ze strony żywiołów skrajnych. Akcja ta miała na celu zmuszenie prezydenta do powołania nowego gabinetu. Atak odparto przy pomocy siły zbrojnej. Porządek został przywrócony.

Legenda o pożyczce

Kraków, 12 grudnia.

(=) Prasa większości rządowej głosiła swego czasu z tryumfem, że pożyczka międzynarodowa dla Polski jest zapewnioną.

W czasie pobytu min. Kucharskiego w Paryżu i Londynie, nawet oficjalne komunikaty donosiły, że „rokowania znajdują się na najlepszej drodze". Dopiero kiedy się okazało, że wszelkie zapewnienia ministra Kucharskiego o uzyskaniu pożyczki o kazały się „bluffem", którego intencji niepodobna było zrozumieć, tesame organy prasy rządowej, które sławiły zręczność min. Kucharskiego i zapowiadały blizki termin sanacji finansów i stabilizacji marki, z przedziwną łatwością akommodacji, zmieniły nagle front i jęły wykazywać, że przeprowadzenie sanacji finansów drogą uzyskania pożyczki międzynarodowej jest nie do pomyślenia, ponieważ byłoby równoznacznem z przyjęciem upokarzających warunków i przyniosłoby ciężką szkodę ogólnym interesom państwowym.

Argumentacje tego rodzaju pojawiają się sporadycznie nietylko w pismach codziennych z obozu ministra Kucharskiego, lecz również w perjodycznych czasopismach, przywykłych do głębszego i więcej bezstronnego traktowania najpoważniejszych zagadnień bieżących. I tak w „Przeglądzie Wszechpolskim" pojawił się artykuł prof. Rybarskiego, starający się wykazać, że zastosowanie austrjackiego przykładu sanacji finansów w Polsce jest niemożliwe. Omawiając sprawę sanacji w Austrji, pisze prof. Rybarski między innymi: „Obecnie korona austrjacka należy do jednej z najstalszych walut europejskich. Wszystko odbywa się dotychczas bardzo szczęśliwie, ale za jaką cenę? Pod względem prawno-państwowym nic się nie zmieniło, samodzielność polityczna Austrji jest mocniejsza niż była przedtem. Jest Rada Związkowa, rząd, wszystko po dawnemu. W rzeczywistości jednak czynnikiem, który faktycznie rządzi, jest komisarz Ligi Narodów, który ma klucze od kasy i udziela pieniędzy zebranych w drodze pożyczki na deficyt. W nowym Banku Emisyjnym siedzi ekspert zagraniczny, koleje mają być zreorganizowane również przez obcych ekspertów. Liga Narodów udzieliła swej pomocy, poddając kontroli całą gospodarkę państwową austrjacką... kapitał międzynarodowy pomógł Austrji... ale ci finansiści, którzy się Austrją zajęli, nie dołożyli z własnej kieszeni do tego interesu. Kapitał międzynarodowy traktuje Austrję jako swoje pied a terre. Czuje się tam dobrze, gdyż jest obecnie u siebie w domu. Zdaje się, że nie było innego wyjścia dla Austrji i takie rozwiązanie jej problemu może być pożądane nawet z uwagi na ogólne położenie, ale przecież nie każde państwo zechce pójść w jej ślady i dać się zamknąć w złotej klatce międzynarodowej pożyczki."

Nie mamy zamiaru roztrząsać meritum sprawy, to znaczy udowadniać, że pożyczka międzynarodowa byłaby tym „cudownym" lekiem, mającym uzdrowić chore finanse Polski. Stanowczo jednak i bezwzględnie twierdzimy, że sugerowanie opinji publicznej w tym kierunku, jakoby zaciągnięcie kredytu zagranicznego zagrażało w jakimkolwiek stopniu ogólnym interesom państwowym, oparte jest na świadomie błędnych przesłankach i jest conajmniej naiwne. Zaciąganie pożyczek zagranicą praktykowane było i jest przez największe mocarstwa świata, dość wskazać na przykład Anglji i Francji, które w czasie wojny zadłużały się w Ameryce. Mimo to, ani prestige Francji ani Anglji nie ucierpiało ani odrobiny. Cały dowcip leży w tem, żeby mieć opinję rzetelnego i punktualnego dłużnika, a co najważniejsza, aby punktualnie spłacać procenty. Zresztą nie można nawet przykładu austrjackiego stosować do Polski. Austrja jako twór prawie niezdolny do pełnego życia, musiała niejako stać się „utrzymanką" Ligi Narodów. — Polska zaciągając pożyczkę międzynarodową robiłaby suchy „bussines" i poprostu mogłaby się zgłosić u bankierów międzynarodowych jako klient, proponujący dobry interes.

Chodzi właśnie o to, aby kapitał międzynarodowy doszedł do przekonania, że udzielenie Polsce pożyczki jest dobrym „bussinessem". Wpojenie takiego przekonania w kapitalistów międzynarodowych byłoby jednym z najważniejszych zadań p. Korfantego, którego może wkrótce już ujrzymy na stanowisku ministra skarbu. P. Korfanty miałby zadanie o tyle łatwiejsze, że z finansjerą międzynarodową łączą go dość ściste stosunki.

TELEGRAMY

Baldwin pozostanie u steru

aż do otwarcia nowego parlamentu

Londyn, 12 grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu gabinetu ministrów po szczegółowem rozważeniu wytworzonej wskutek wyniku wyborów sytuacji, powzięto jednomyślnie uchwałę, iż obecny gabinet powinien trwać u steru władzy aż do otwarcia nowego parlamentu, które ma nastąpić dnia 8 stycznia 1924 r.

Paryż, 12 grudnia. Jak się dowiaduje Havas z Londynu, w biurze centralnem Stronnictwa konserwatystów, oświadczono oficjalnie, że gabinet pozostanie u steru władzy, aż do chwili, gdy byłby zmuszony do ustąpienia. Pozatem krążą pogłoski, że już za pół roku nastąpią nowe wybory do parlamentu.

Londyn, 12 grudnia. Zgodnie z przyjętym zwyczajem, król zwrócił się do Baldwina, jako szefa najliczniejszej partji, aby zatrzymał w swoim ręku władzę.

Przedłużenie dnia pracy w Anglji

Portsmouth, 12 grudnia. Robotnicy godzą się na wprowadzenie od 15 bm. 8-godzinnego dnia pracy w kopalniach, a 9-godzinnego dnia pracy na powierzchni ziemi. Dodatkowe godziny mają być płatne osobno. Syndykat górniczy w Essex, nie godząc się zasadniczo na przedłużenie dnia pracy, zalecił robotnikom zgodzić się na płatne godziny dodatkowe.

Przemysł niemiecki zagraża angielskiemu

Paryż, 12 grudnia. „Temps" wyraża przypuszczenie, że przemysł angielski odczuje niebawem ponownie groźną konkurencję przemysłu niemieckiego, od którego wolny był dotychczas, dzięki biernemu oporowi, stosowanemu w zagłębiu Ruhry. Zdaniem dziennika, przemysłowa konkurencja Niemiec przysporzy trosk wytwórcom angielskim, zaś konkurencja Stanów Zjednoczonych przysporzy trosk skarbowi angielskiemu. Dlatego, zdaniem dziennika, dobra polityka zagraniczna jest obecnie dla Anglji najwyższą koniecznością.

Zmiany w gabinecie włoskim

Rzym, 12 grudnia. W dniu wczorajszym odbywały się w dalszym ciągu posiedzenia wszystkich klubów parlamentarnych w związku z sytuacją, jaka wytworzyła się na skutek zamknięcia sesji parlamentu. Wszyscy nadal przewidują rozwiązanie parlamentu. Krążą pogłoski, że w czasie poprzedzającym dekret o rozwiązaniu parlamentu nastąpią pewne zmiany personalne w gabinecie, zmierzające do oparcia go na grupach, których udział przewidywany jest w przyszłym wyborczym bloku narodowym.

Groźna sytuacja w Chinach

Paryż, 12 grudnia. Havas donosi z Melilli, że część amerykańskich okrętów wojennych, przebywających na wodach chińskich, otrzymała rozkaz natychmiastowego wyjazdu do Hong-Kong z powodu sytuacji, jaka powstała w okolicy Kantonu.

Znamienny głos o stosunkach handlowych Polski z Rosją

(Dokończenie).

Przystępując do szczegółów — podaję: Zaproszony na raut, wydany w celu wzajemnego poznania się rosyjskich sfer kierujących życiem gospodarczem zagranicznych przedstawicieli handlu, przemysłu i prasy — poznałem między innymi komisarza Handlu zagranicznego, Krassina, który witając zainteresowanie się zagranicy rynkiem rosyjskim, twierdził:

— „Aby z Rosją handlować, należy zrozumieć fakt zaszłej w niej rewolucji, a wtedy można robić interesy wzajemnie korzystne i wielkie. Kultura chłopa i robotnika za czas rewolucyjny wzrosła, a wraz z tymi wzrosły jego aspiracje — czyli powiększył się rynek zbytu dla Europy. Rosja weszła już na drogę koncentrowania przedmiotów dla eksportu, przygotowywania składów, elewatorów, portów. Z zagranicą pracujemy względnie normalnie. Ze strony niektórych krajów spotykamy się z zaufaniem. Zobowiązania nasze wypełniamy sumiennie i powoli, ale konsekwentnie zdążamy do wzmocnienia i uregulowania naszego życia gospodarczego. Handlu zagranicznego z rąk naszych nie wypuścimy w obawie ekonomicznej interwencji. Również weszliśmy na drogę sanacji finansów i wprowadzając walutę, opartą na złocie (czerwoniec) — znacznie uzdrowiliśmy życie wewnętrzne".

Zdanie przedstawiciela naszego przy konsulacie polskim p. radcy handlowego Włodzimierza Łęckiego, jest znamienne.

— Moim zdaniem — twierdzi — prasa w Polsce nie stoi na wysokości zrozumienia, natomiast zdradza pełną ignorancję stosunków porewolucyjnej Rosji. Zapewne, nie jest tu najlepiej — ale też nie tak, jak u nas piszą i mówią. — Znam Rosję i jej życie znakomicie, bo stale w niej pracowałem, ekonomicznie byliśmy z nią związani i czerpali z tego korzyści — a pod tym względem nie inaczej i dziś mogłaby się sprawa przedstawiać. Wysyłam odpowiednie informacje, operuję ściśle cyframi, zwracam uwagę na stosunki rosyjskie — jednak dziwnem jest, że handlu polsko-rosyjskiego nie widać, gdy natomiast inne kraje pracują w tym kierunku energicznie.

Dyrektor departamentu ekonomicznego Wniesztorga p. Tobrna, wyraził gotowość przystąpienia do każdorazowej konferencji, jeśli spotka się z konkretną propozycją, przyczem zaznaczył, że warunki umów handlowych są rozmaite. Obecnie wypracowuje się wzorowy statut dla towarzystw mieszanych.

Z firm mieszanych jedna jest t. zw. polską t. j. „Dawabrytopoł", dlatego „t. zw.", bo część jej mieści się w Warszawie i w Warszawskim domu — a składa się z Gdańskiego Akc. Towarzystwa i Akc. Tow. dla Handlu zagranicznego w Warszawie. Działa na zasadzie umowy z Komisarjatem Handlu zewnętrznego (Wniesztorgiem). Termin umowy skończył się 1 sierpnia b. r., zaś obecnie uzyskało Towarzystwo pozwolenie na terminowe przedłużenie działalności na terytorjum Rosji. Do 15 maja br. wywiozło Towarzystwo futer, szczeciny, chrompiku, pierza gęsiego, szpagatu, rogów, materjałów leśnych i terpentyny za 446.825 dolarów; zakupiło i przygotowało do wywozu 20 tysięcy sześciennych sążni papierówki i zawarło umowę na eksport 60 tysięcy pudów masła syberyjskiego. Towarzystwo zamierza zwrócić uwagę na eksport masła, makuchów, otrębów. — Dla wwozu do Rosji zakupiło medykamentów na półtora miljona rubli złotem i zawarło umowę z Wszechrosyjskim Tekstylnym Syndykatem na dostawę bawełny za 4 miljony rubli złotem.

W danej chwili interesuje się Wniesztorg przedmiotami następującymi, które możnaby sprowadzać na warunkach korzystnych (względnie korzystnie pośredniczyć):

Narzędzia do wiercenia,
materjały elektrotechniczne (kolosalne plany elektrofikacyjne),
liny druciane,
pasy transmisyjne,
rury żelazne, kotły.

Jeszcze słów kilka o Wystawie moskiewskiej:

Firmy polskie prawie niewidoczne pomieściły się w głównym pawilonie:

1. Fabryka maszyn młyńskich i przynależności, Klepfisz i Ska w Warzawie,
2. Handlowo-Techniczne Towarzystwo „Energja" w Warszawie,
3. Biuro Agenturowo-Komisionowe Nieberg i Kobrinec w Warszawie,

przedstawicielstwa:
Fabryki lamp i żarówek, A. Ellsztein,
Składu towarów aptekarskich, B. Hercek,
Składu instrumentów szewskich, J. Szulman,

Fabryki wyrobów azbestowych „Leonowit“.

4. Dom eksportowy dla Litwy, Ukrainy i Rosji „Politex“, Jeneralna reprez. Bogumiskich zakł. Chemicznych.

5. „Dawa - Brytopol“ z następującymi napisami:

Polskie firmy wystawiające eksponaty:

Akc. Tow. Konrad Jarnuszkiewicz Ska,
Sp. Akc. Jan Serkowski,
Sp. Akc. I. Franaszek,
Sp. Akc. „Cerata“,
Grodzieńska F-ka maszyn rolniczych,
Sp. Akc. Wasilewski i Ska,
„Azrow“ F-ka wyrobów metalowych,
„Brytanja“ F-ka wyrobów metalowych,
J. M. Proszower, F-k wyrobów metalowych.

Polskie firmy eksportujące swoje wyroby do Rosji za pośrednictwem „Dawa - Brytopol“:

Sosnowicka F-ka rur, Akc. Two w Sosnowicach,
Mirkowska F-ka papieru, Akc. Two w Warszawie.
Galicyjski Parafin, Akc. Tow. w Małopolsce.
Przędza różnych fabryk łódzkich,
Fabryka naczyń emaljowanych Olkuskie Akc. Tow.,
Fabryka krochmalu ryżowego Hofmana,
Herbata E. W. J. G.,
Elektryczne lampki Werteks,
Ołówki Majewskiego w Warszawie.

6. Wielkopolskie Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu „Westhap“ w Poznaniu, z napisem o organizującym się mieszanem Towarzystwie Polsko-Rosyjskiem.

Giełda poznańska

Poznań, 11 grudnia. — Bank Związku Sp. Zarob. 400. Poznański Bank Ziemian 650. P. Bank Handlowy 2300. Bank Młynarzy 150—200. Wielkopolski Bank Rolniczy 70. Arkona 1800—1850. Browary Krotoszowskie 4250—4100. Barcikowski 700—600. Cegielski 900—950. Centrala Rolników 250—230. Centrala Skór 2500. Goplana 1500. Dębienko 1100. C. Hartwig 600—570. Hartwig-Kantorowicz 3500. Hurtownia Związkowa 115—120. Hurtownia Skór 500. Herzfeld Victorius 6350. Iskra 2200. Juta 1000. Lubań 80000. Dr. Roman May 40000—40500. Młynotwórnia 1500. Młyn Ziemiański 1300—1200. Patria 2000. Płótno 1000—930—960. Papiernia Bydgoszcz 700—775. Pneumatyk 90—100. Poznańska Spółka Drzewna 1600—1500—1520. Sarmatia 4000. Starogardzka Fabryka mebli 650. Tkanina 600—550 Wagon Ostrowo 2800. Wisła - Bydgoszcz 16000—15000. Wytwórnia Chemiczna 220—230. Zjednoczone Browary Grodziskie 1700. Len w Toruniu 900. Tartak na Wrześni 100. Brzeski - Auto 1200. Galwana 280. Garbarnia Parowa 550. Hurtownia Spółek Spoż. 320—400. Juno 350. Lakoma 1350—1500. Młyn Poznański 800.

Giełdy gdańskie

Gdańsk, 11 grudnia. Giełda pieniężna. Warszawa od 1321 do 1329, marka polsko 1371—1379, Dolary ameryk. 58354—38646. Nowy Jork 57132—57418, Holandja 21758—21867, Zurych 100.00—100.50. Paryż za 100 fr. 3067—3083, Kopenhaga 101.74—102.26, funt ang. w markach niem. 18,703.125—18,796.875.

Gdańsk, 11 grudnia. Giełda zbożowa: żyto 1.00, pszenica 1.70, jeczmień 1.05—1.15, owies 1.90—1.95.

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 12 grudnia 1923. Otwarcie giełdy: Berlin —. .—. Holandja 218, N. York 572 — Londyn 25.09, Paryż 30.77½, Medjolan 24.92½, Praga 16.72½, Budapeszt 00.2.95, Bukareszt 2.85, Belgrad 6.45—, Sofja —., Warszawa —.—. Wiedeń 0.0080.6, Austr. kor. stempl.

Giełdy pieniężne

Nowy York, 11 grudnia. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 5%. Przekaz na Londyn 439.50. —Przekaz na Londyn na 60 dni 436.50. Przekaz na Paryż 540, Przekaz na Amsterdam 38 24. Przekaz na Kopenhagę 17.82 Przekaz na Pragę 2.92, Przekaz na Berlin 25 za biljon w płaceniu,

Amsterdam, 11 grudnia. Dewizy. Londyn 1146 i 3 szóste. Paryż 1339. Szwajcarja 4582 i pół. Wiedeń 00037 i 1 ósma. Kopenhaga 4672 i pół. Stokholm 6900. Chrystiania 3930. Nowy York 263 i pół. Bruksela 1210. Madryt 3420. Włochy 1140. Praga 765/770. Helsingfors 642 i pół / 662 i pół.

Paryż, 11 grudnia. Weksle. Ameryka 1865 i pół. Belgja 86.40. Anglja 81.92. Holandja 7.14 i pół. Włochy 8150. Szwajcarja 327 i 1 czwarta. Hiszpanja 245. Praga 54.80. Wiedeń 2650.

Londyn, 11 grudnia. Weksle. Paryż 8190. Belgja 9480. Szwajcarja 2506 i pół. Holandja 1146 i 1 czwarta. Nowy York 438.50. Hiszpanja 3351 i pół. Włochy 102.62. Niemcy 18 bilj. Wiedeń 310.500.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 12 grudnia

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek — dziś	Transakcje w tysiącach marek — 11/XII.
P. T. H. I—V em.	472 5—500	490—525
„Impex“	21—21 5	20.5—22
„Pharma“ (B. Jawornicki)	450—470	480—520
Bracia Rolniccy I em.	280	
„Polski Glob“	65—70	60—65
C. Hartwig. Poznań		
Żegluga Polska	100—105	100
Zieleniewski I—IV em.	**18900—19000**	**18350—18500**
Warsz. Parowozy I—III em.	445—490	460—495
H. Cegielski, Poznań I—IX	**925—945**	**955—975**
„Potęga“ Tow. huty żel.		**9000**
„Lemiesz“		
„Trzebinia“ I—VI em.	**770—800**	**860—900**
„Pocisk“	435—440	400—420
Automotor	350	400
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	**18800—19100**	**18300—18500**
Siersza	**11000—11750**	**10800—11000**
Tepego I—IV em.	**4500—4800**	**4500—4600**
Polska Nafta	410—425	440—470
Oikos	5500	
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	450—480	430—470
Pezet	180	115
Strug	1000	1150—1200
Syndykat Kosz., Kraków	210—220	250
Tłuszcze Trzebinie		**4600**
„Krakus“ I—VI em.	770—780	760—790
Porcelana Ćmielów	1100—1150	1350—1600
Fabr. cukru w Chodorowie	**5750—5775**	**5700—5750**
Elektr. Siersza I—IV em.	265—290	270—300
Zakłady przem. „Ryngraf“		
S. W. Niemojowski	550—580	500
Fabr. kapel. w Myślenicach	300	
Bank Przemysłowy I-VIII	480—490	485—505
Bank Hipoteczny	1075—1125	1025—1075
Bank Małopolski	1100—1220	1175
Ziemski Bank Kredyt.	250—270	240—275
Powszechny Bank Kredyt.	90—95	90
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV		
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.		
Rohn Zieliński	420	400
A. Piasecki	1000—2000	
„Agrochemja“		1400
„Teropol“	140—150	125—150
„Polski Llayd“		
„Kabel“		

Kraków, 12 grudnia. — Dolar „mknie“ niepowstrzymanie a za nim w ślad wszystkie inne waluty. Mimo zaofiarowania większej ilości dolarów po kursie 4,500.000 po skonsumowaniu rzuconej na rynek dewizowy ilości dolarów, kursa walut i dewiz awansowały na giełdzie oficjalnej w dalszym ciągu. Tendencja dla walut i dewiz jest nadal silnie zwyżkowa.

Na giełdzie efektów w związku z wydarzeniami na rynku pieniężnym nastrój słaby. — Obroty niewielkie. — Zwyżkowały jedynie papiery arbitrażowe, przeważna część papierów uległa nawet zniżce. „Słodką“ niespodzianką dla szczęśliwych posiadaczy była 300% zwyżka akcyj „Piaseckiego“. — Była to prawie jedyna „osłoda“ na dzisiejszem zebraniu giełdy efektów, które cechował pewien nastrój przygnębienia.

Na pogiełdzie trochę żywiej. Nafta Krośnieńska zaawansowała o kilkaset tysięcy.

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno drobne 33.000, po 25 sztuk 29.000—28.000 per ultimo 43000—44000. Gazy 33.000—36.000. Len 1,750—2.000. Nafta Krosno 2.600—3.100. Silesia 5.500. Nitrat 400—425. Azot 700. Lokomotywy 800—850. Węglówki 38—40. Chybi 8.600—8.8000. Miljonówka 350.

KURSA WALUT I DEWIZ W OBROTACH BANKOWYCH.

Waluty: Korony austrjackie 65 i pół. Korony czeskie 133.000.

Czeki: Nowy York 4,500.000—4,700.000. Londyn 20,200.000. Zurych 800.0000—812.000. Paryż 250.000. Wiedeń 65—65 i pół. Praga 134.000—136.000.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 12 grudnia. Giełda. Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych 3,975 tys. sp. 4,015 tys. k. 3,935 tys., frank złoty w kupnie 788.700, bony złote 620.000—602.500—610.000.

Czeki: Belgja 189 tys. sp. 191 tys. k. 187 tys., Holandja 1,543.500, Praga 116.650, Londyn 17,900 tys., sp. 18,080 tys. k. 17,720 tys., Nowy Jork 4,050 tys., sp. 4,090 tys. k. 4,010 tys., Paryż 218 tys. sp. 220 tys. k. 216.000, Szwajcarja 707.250—680.000 sp. 687 tys. k. 673 tys., Wiedeń 57, sp. 57 i pół, k. 56 i pół, Włochy 179.000—177.000, Kopenhaga 695.000.

Ceny złota i srebra

W dniu dzisiejszym P. K. K. P. płaciła:

Złoto: Dolar 3,880.000. Rubel 1,996.200. Marka niem. 924.100. Korona austr. 786.100. Unja łacińska 748.500. Gulden holend. 1,559.400. Funt szterl. 18,880.100. Dukat 8,869.700. Korona skand. 1,059.600 1 gram złota 2,578.415.

Srebro: Rubel 1,326.600. Marka niem. 368.600. Korona austr. 307.700. Gulden hol. 696.600. Floren austr. 819.100. Szyling 385.600. Dolar 1,773.000. Korona skand. 442.300. 1 gram srebra 73.720.

Podatek majątkowy

Warszawa, 12 grudnia.

W Warszawie obiegają pogłoski, że **„zaliczki na podatek majątkowy,** wpłacone wedle rozporządzeń władz do 10 grudnia 1923 r., **mają być niezaliczone** do podatku majątkowego, lecz na poczet innych podatków. Sam **podatek majątkowy ma być zapłacony w przyszłym roku w walucie złotej.**

Wiadomości tej nie udało się nam dotąd skontrolować. Zarząd skarbowy skompromitowałby się doszczętnie, o ile **rzeczywiście** wpadł na ten „genjalny pomysł. Przecież w ten sposób nie można traktować podatnika w żadnem praworządnem państwie! Naprzód płać, bracie, **podatek majątkowy** w terminie, gdyż inaczej za każdy dzień **5 prc. kary,** a później po upływie **prekluzyjnego** terminu, wyrozumiałe poklepanie po ramieniu; **dobrze, żeś zapłacił,** ale **„to nie to“,** będziesz „bratku“ jeszcze raz płacił w dobrej walucie, a to, coś zapłacił, pójdzie w „poczet“ **innego podatku,** jeszcze nie wiemy jakiego, ale o to mniejsza!

Notujemy tę wiadomość, która rozeszła się dziś lotem błyskawicy po całej Warszawie, mimo „tajemnicy urzędowej“, raczej dla obowiązku informacyjnego, nie wierzymy bowiem wręcz, by ta wiadomość była prawdziwą, przynajmniej w tej formie. Ostatnio dowiadujemy się, iż zrazu rzeczywiście było zamierzone **podniesienie I raty podatku majątkowego** w formie pobrania **nadpłaty,** że myślano właśnie o wyżej podanej formie pobrania tej nadwyżki, lecz ze strony **poselskiej** przestrzeżono skarb przed tem niebezpiecznem eksperymentowaniem. Czy jednak na długo! Niespodzianki są zawsze w tej mierze możliwe, podkopując **ostatecznie** wszelkie **zaufanie** do naszej polityki skarbowej.

Przyszły system monetarny polski

Główne zasady projektu ustawy monetarnej

Według opracowanego przez min. skarbu projektu ustawy monetarnej, jednostką monetarną Rzeczypospolitej Polskiej ma być złoty polski, zawierający dziewięć trzydziestych pierwszych grama czystego złota. Złoty dzieli się na sto groszy. Jak widać zatem, ustawa opiera się na monometalizmie złotym. Zasadnicza jednostka monetarna jest równa frankowi złotemu.

Monety mają być wybijane:

Ze złota: po sto złotych, dwadzieścia złotych, dziesięć złotych i pięć złotych.

Ze srebra: po pięć złotych, po dwa złote, po jednym złotym i po pół złotego.

Z niklu: po dwadzieścia groszy i po dziesięć groszy.

Z bronzu: po pięć groszy, po dwa grosze i po jednym groszu.

Minister skarbu może zarządzić czasowe wybijanie monet poniżej pięciu złotych również i z innych kruszców i w tym wypadku ustala rodzaj kruszcu, rozmiary i wagę tych monet.

Monety złote wybijane mają być ze stopu, zawierającego na tysiąc części ogólnej wagi dziewięćset części złota i sto części miedzi, monety srebrne: po pięć złotych ze stopu, zawierającego dziewięćset części srebra i sto miedzi; monety po dwa, jednem i pół złotego ze stopu, zawierającego 835 części srebra i 165 części miedzi, monety niklowe z czystego niklu, monety bronzowe ze stopu, zawierającego na tysiąc części ogólnej wagi 950 części miedzi, 40 części cyny i 10 części cynku.

Kasy państwowe przyjmować mają monety wszelkich rodzajów w każdej ilości z wyjątkiem tych wypadków, w których należności, w myśl obowiązujących przepisów, mają być uiszczane w złocie.

Państwo wybijać może monety złote bez ograniczeń kwoty ogólnej, natomiast monety srebrne po pięć złotych tylko do kwoty trzech złotych na każdego mieszkańca państwa, zaś po dwa, jeden i pół złotego tylko do kwoty łącznie trzech złotych na każdego mieszkańca i wreszcie monety mniejszej wartości łącznie do wysokości kwoty jednego złotego na każdego mieszkańca.

Monety złote wybijane być mogą albo na rachunek państwa, lub na rachunek osób prywatnych, pokrywających koszta wybicia i zgłaszających do przebicia na monetę ilości złota nie mniejsze od stu gramów. Monety z innych kruszców mogą być wybijane wyłącznie na rachunek państwa.

Wykonanie ustawy oraz oznaczenie terminów puszczenia w obieg monet złotowych powierza się ministrowi skarbu. Dzień wejścia w życie ustawy ustali dekret Prezydenta Rzeczypospolitej.

ZE ŚWIATA

NIEZNANY MANUSKRYPT KANTA. Na posiedzeniu Towarzystwa Filozoficznego w Berlinie oświadczył prof. Cassirer, iż udało się Towarzystwu Kantowskiemu nabyć nieznany dotychczas manuskrypt Kanta. Manuskrypt ów zawiera tekst wykładu o etyce, który Kant wygłosił na kilka lat przed ukazaniem się obu jego głównych dzieł etycznych „Grundlegung zur Metaphisik der Sitten" (1785) i „Kritik der reinen Vernuntet" (1788). Stąd manuskrypt ów jest ogromnej wartości, gdyż jest on poniekąd wstępem do obu powyższych dzieł.

BICYKL POWIETRZNY. Według depeszy, otrzymanej z Nowego Jorku przez londyński „Daily Mail" dokonano tam, na lotnisku p. Cooka, prób udatnych z nowym bicyklem powietrznym.

Samolot ten, którego motorem są muskuły ludzkie, przedstawia bicykl, do którego przymocowano siedm płatów niezmiernie lekkich, a położonych jeden nad drugim, na podobieństwo żaluzji. Bicykl razem z płatami waży tylko 48 kilogramów. Pedały jego połączone są łańcuchem bez końca ze śmigą.

Podczas prób, dotychczas dokonanych, bicykl ciągnięty był na długiej linie przez samochód, a gdy nabierał szybkości dostatecznej, odczepiono linę, cyklista naciskał lewar steru wysokości i bicykl unosił się w powietrze, gdzie wykonywał swobodnie różne manewry.

Wynalazcy jednak tego przyrządu mają nadzieję, że zdołają ulepszyć działanie pedałów tak, iż bicykl będzie mógł obejść się bez samochodu dla nabrania rozpędu.

KRONIKA

W SPRAWIE PRZEKROCZENIA GODZINY POLICYJNEJ. Rada miasta na posiedzeniu w dniu 30 listopada br. uchwaliła statut opłat gminnych za trzymanie otworem przedsiębiorstw gospodniozyszynkarskich poza godziną policyjną w Krakowie. (Godzina policyjna w Krakowie jest, według rozp. p. Prezydenta kraju z dnia 28 kwietnia 1857 Dz. u. k. Nr 6 godzina 12 w nocy). Od 30 listopada br. przedsiębiorstwa powyższe będą opłacać za każdą godzinę po godzinie policyjnej po 1 miljonie marek pol., w noc zaś sylwestrową po 3 (trzy) miljony mkp. Powyższy statut wywieszony jest na tablicy urzędowej w Magistracie.

JAK WYGLĄDAJĄ OBECNIE CENY WĘDLIN? Wczoraj poinformowaliśmy czytelników, iż komisja cennikowa podniosła ceny wędlin o 30 prc. Dla orjentacji podajemy dzisiaj nowy cennik wyrobów masarskich: 1 kg. wieprzowiny **680 tys.**, kotletów wieprzowych **780 tys.**, szynki wędzonej surowej w całości **855 tys.**, westwalskiej **1,107 tys.**, 1 kg polędwicy pieczonej **1,430 tys.**, karczku wędzonego **1,107 tys.**, kiebasy surowej **634 tys.**, siekanej **686 tys.**, „wiejskiej" — **790 tys.**, krajanej **790 tys.**, polędwicowej **1,107 tys.**, salcesonu **520 tys.**, kiszki pasztetowej **740 tys.**, 1 kg kabanosów 1,107 tys., mieszaniny **950 tys.**, sadła, słoniny i bilu **1,200 tys.**

POWODEM OLBRZYMICH ŻĄDAŃ RZEŹNIKÓW na wczorajszem posiedzeniu komisji cennikowej, był niezwykle mały dowóz na targowicę, co spowodowało oczywista zwyżkę ceny żywej wagi. Ceny mięsa oznaczone zostaną w piątek.

Z RADY MIEJSKIEJ. 14 bm. odbędzie się posiedzenie Rady miasta Krakowa. Na porządku dziennym: sprawy niezałatwione na ostatniem posiedzeniu Rady, a wśród nich sprawy regulacji ulic.

KOMISJA GAZOWO-ELEKTRYCZNA zbiera się jutro o 6 wieczór, by zatwierdzić nowe ceny bonów na gaz i elektrykę.

PRZYKRE LOSY TEATRU „OPERA I OPERETKA". Jak nas informują co do dalszych losów teatru „Opera i Operetka" nic nie jest jeszcze definitywnie rozstrzygnięte. Artyści Operetki nie dostali jeszcze oficjalnej wiadomości o złożeniu koncesji przez Towarzystwo Operowe. Los opery jednak zdaje się być przypieczętowanym, natomiast zespół artystów operetki jest gotów w budynku przy ul. Rajskiej nadal prowadzić operetkę, mimo trudnych warunków. Prezydjum traktuje te zamierzenia artystów operetki bardzo przychylnie. Obie strony dążą do jak najszybszego rozwiązania sprawy.

Kronika policyjna

SPADEK, KTÓRYBY SIĘ KAŻDEMU PRZYDAŁ. Dyrekcja policji komunikuje, iż otrzymała depeszę od konsulatu generalnego Rzeczypospolitej Polskiej z Chicago (Ameryka), który powiadamia, iż poszukuje spadkobierców **Henryka Mathey** (Madej?) — zmarłego przed około 10—20 laty w National Solders Homy koło Los Angelos (Kalifornia). Suma spadkowa wynosi 1861 dolarów (około 9 miljardów marek!).

OSZUSTWO. JAKICH WIELE. Do Ludwiki Miętus z Nowego Bystrego, czekającej w westibule tut. dworca osobowego na pociąg do Warszawy, celem uzyskania w warszawskiem konsulacie wizy na wyjazd do Ameryki, przystąpił jakiś nieznany osobnik i wybadawszy ją, zaofiarował jej swe usługi, oświadczając, iż załatwi jej na miejscu wszelkie formalności. Miętusowa uwierzyła osobnikowi, który zaprowadził ją na Rynek Główny i tutaj otrzymawszy od niej 20 dolarów ulotnił się zręcznie.

AWANTURA, KTÓRA MIAŁA OPŁAKANE SKUTKI. Józef Susuł, zabawiając się w towarzystwie kolegów w restauracji Lamensdorfa przy ul. Lubicz, chciał wymusić od wychodzącego Jana Salawy poczęstunek dla siebie i kolegów — a gdy Salawa odmówił, Susuł pobił go dotkliwie, przyczem pomagali mu dzielnie jego koledzy. W czasie bójki Salawie skradziono 400 franków i pół miljona mk.

ZBŁĄKANY CHŁOPIEC. Dnia 11 bm. przytrzymano zbłąkanego chłopca około lat 8, nieznanego nazwiska. Przyjęła go chwilowo p. Marja Wyżgowa zam. przy ul. Konarskiego 8.

ZGUBIŁA Franciszka Kryjakowa, zam. przy ul. Grodzkiej l. 15 złoty damski zegarek, znaczony „F. K." o trzech kopertach ze srebrnym łańcuszkiem.

Komunikaty teatralne i koncertowe

Z TEATRU J. SŁOWACKIEGO. „Sen nocy letniej" grany będzie dzisiaj, jutro i w piątek 14 bm., na który to dzień ważne są bilety z datą 7 bm. Najbliższa popołudniówka „Snu" dla młodzieży po cenach 50 proc. niższych odbędzie się jeszcze we czwartek 20 bm. o godz. 3 i pół. Bilety do nabycia u prof. M. Rutkowskiego IV gimn. ul. Krupnicza 2. Najbliższą nowością przygotowywaną na sobotę 15 bm. będzie 5-aktowy dramat Dymitra Mereżkowskiego pt. „Carewicz Aleksy". Scena krakowska przystępuje do możliwie okazałego wystawienia dzieła, wielkiego pisarza.

Z TEATRU BAGATELA. „Mężczyzna, zwierzę i cnota" grane będzie dziś do piątku włącznie.

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7 1/2)

Środa: „Sen nocy letniej"
Czwartek: „Sen nocy letniej"

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Środa: „Mężczyzna zwierzę i cnota".
Czwartek: „Mężczyzna zwierzę i cnota".

KINO „UCIECHA" (ulica Starowiślna)

„Złota Gejsza", operetka filmowa w 5 aktach ze śpiewami

KINO „NOWOŚCI" (ulica Starowiślna)

„Wschód i Zachód", wspaniały obraz dramatyczny

KINOTEATR „REDUTA" (ulica Lubicz)

„H abina szoferem", senzacyjny film awanturniczy włoski

ZE SPORTU

ZWYCIĘSTWO OXFORDU NAD CAMBRIDGE.

Londyn, 11 grudnia. Doroczny tradycyjny match footballowy między uniwersytetami Oxford i Cambridge zakończył się zwycięstwem grupy oxfordzkiej w stosunku 21:11.

ZAWODY O ZNACZENIU POLITYCZNEM.

Poraz pierwszy od roku 1914 odbyły się w Moguncji zawody piłki nożnej między drużynami francuską i niemiecką. Zawody dały wynik 5:0 na korzyść Francuzów. Niemcy zaproponowali mecz rewanżowy; Francuzi w zasadzie propozycję przyjęli.

REKORD WYSOKOŚCI NA HYDROPLANIE.

Zdobywca szeregu nagród lotnik Laporte zdobył świeżo światowy rekord wysokości na hydroplanie. Lotnik wzniósł się o godz. 3 popoł., a po półtorej godz. był już z powrotem. Barograf wykazywał wysokość około 5.500 metrów. Jak twierdzi Laporte, mógłby on wznieść się jeszcze wyżej, ale skutkiem szalonego zimna zarówno karbunator jak i twarz pilota pokryły się skorupą lodową. Wysokość wzlotu przyznana lotnikowi po dokładnem sprawdzeniu przyrządów pomiarowych wynosi 5,535 metrów. Rekord dotychczasowy ustanowiony przez lotnika amerykańskiego Harpera 12 czerwca wynosił 4,236 metrów. Został więc pobity o 1,299 metrów. Wynik ten jest tem więcej ciekawy, że aparat Laporta F. A. B. ma motor 180-konny, gdy aparat por Harpera — 400-konny.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

„Terminarz“ podatkowy na grudzień i styczeń

Do 15-go grudnia b. r. podatek przemysłowy za listopad.

Do 31 grudnia — wykupienie świadectw przemysłowych (patentów).

Do 1 stycznia — osoby zajmujące mieszkania i pomieszczenia handlowe i przemysłowe, składają wykazy osób, posiadających samoistny dochód, te zaś składają wykazy osób, będących na ich utrzymaniu.

Od 1 stycznia — zeznania o obrocie: 1) przedsiębiorstw handlowych I i II kategorji; 2) przedsiębiorstw przemysłowych I—V kat.; 3) osób, wykonywujących zajęcia przemysłowe I i II kat. a) i b.; 4 osób. wykonywujących samodzielnie wolne zajęcia zawodowe.

Do 15 stycznia — podatek przemysłowy za grudzień.

Do 31 stycznia — zeznania o podatku majątkowym.

14 każdego miesiąca upływa termin wpłacania podatku dochodowego od uposażeń służbowych pracowników.

Od zaległości skarb państwa pobiera 5 prc. kary za każdy dzień zwłoki.

Ceny ziemiopłodów

Kraków, 11 grudnia. W tys. mkp. za 100 kg.: Pszenica 16000, żyto 10000, jęczmień zwykły 8000, browarniany 11000—12000, owies 8000, grysik pszenny 30000, siekanka i krupy 12300, groch zwykły okrągły 19000, fasola 22000, Mąka pszenna „O“ 270, żytnia miejscowa 150, żytnia poznańska 170 za 1 kg. Tendencja ma charakter stały, ruch spokojny. Największy popyt na mąkę pszenną ze względu na zbliżające się święta.

Siano 2500—3000, koniczyna 3500—4000, słoma prosta 2000, mierzwa 1000—1200. Dowóz średni.

Lwów, 11 grudnia. Pszenica 12550—12850 (szac), żyto 8300—8500, jęczmień browarniany 7800—8000 (szac), owies 7000—7200, kasza hreczana 20000—21000 fasola biała 24000—25000, mąka pszenna „O“ 25000 (szac), pszenna „1“ 20000 (szac), pszenna „4“ 15000 (szac), żytnia „O“ 17500 (szac), żytnia „1“ 10500 (szac). Podaż zboża obfita, pszenicy niewystarczająca, owies silnie poszukiwany, zainteresowanie dla strączkowych silne, popyt dla ziemniaków, jednak bez podaży z powodu utrudnionego dowozu wskutek złego stanu dróg. Tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

Warszawa 11 grudnia. W tysiącach mkp. za 100 kg. netto: Franco stacja załadowcza: żyto kongres. 8300—8500—8200, owies poznański jednolity 8400, kasza jaglana 28000, otręby pszenne 5700; franco Warszawa: żyto kongr. 8500—28000, mąka pszenna 50 prc. 28000. Tendencja bez zmiany, obroty średnie.

KROŚNIEŃSKA „NAFTA“ I GAZ ZIEMNY. Akcje wolne II emisji spółki „Krośnieńska Nafta“ i „Gaz Ziemny“ są, wedle naszej wiadomości jeszcze w niewielkiej ilości do nabycia w Krakowskim Oddziale Warszawskiego Banku Handlowego. Bank odstępuje akcje te po kursie 500.000 mkp.

O POSTANOWIENIACH USTAWY O PODATKU MAJĄTKOWYM. W najbliższych dniach wydaną będzie broszura o podatku majątkowym, opracowana przez p. Stanisława Iglickiego, naczelnika Wydziału Ministerstwa skarbu, przy współpracy innych urzędników ministerjalnych.

Broszura ta zawierać będzie popularną wykładnię najważniejszych postanowień ustawy, a nadto obowiązujące normy szacunkowe, oraz instrukcję o sporządzaniu spisu płatników i wypełnianiu zeznań, a ponieważ ułożoną została we formie dla każdego przystępnej, przeto służyć może jako niezbędny poradnik, tak dla płatników jakoteż dla osób zajętych przy wymiarze podatku.

Cena jednego egzemplarza broszury nie przekroczy równowartości jednego franka złotego.

PRODUKCJA SOLI POTASOWYCH. Produkcja soli potasowych od 1 stycznia do 31 sierpnia br. wyniosła 40516,1 ton wobec 30706.6 ton w 1922 r. — 10340,4 ton w 1921 r. — 6362,0 ton w 1920 i 1562,8 ton w 1913, w tym samym okresie czasu.

PRODUKCJA SOLI HANDLOWEJ. Produkcja kopalń i warzelni soli handlowej od 1 stycznia do 31 sierpnia br. wyniosła 233,866,0 ton wobec 196.935,1 w 1922 r. — 201,074,6, w 1921 r., — 175,083,8 w 1920 r. i 125,703,8 w 1913 r. w tym samym okresie czasu.

POLSKIE RAFINERJE NAFTOWE W TRZECIM KWARTALE 1923. W trzecim kwartale br. wyprodukowało 31 istniejących rafineryj naftowych 17.372 cystern ropy. Zdolność produkcyjna wynosi 35000 cystern, w tym samym okresie ub. roku wyprodukowano 18,083 cystern.

W SPRAWIE UŁATWIEŃ WYWOZU KARTOFLI. Wobec spóźnionej pory na eksport ziemniaków i zbliżających się mrozów, które stanowią dla wywozu ziemniaków bardzo poważną przeszkodę, uchwalono na zmniejszonym komplecie głównego urzędu wwozu i wywozu, aby główny urząd wwozu i wywozu czynił wszelkie ułatwianie techniczne eksporterom w sprawie wywozu kartofli. Sprawą zapasów kartofli na potrzeby wewnętrzne kraju została w zupełności przewidziana przy uchwaleniu uprzednio właściwych zabezpieczeń.

ELEKTRYFIKACJA PRUS WSCHODNICH. Utrudniona dostawa węgli do Prus Wschodnich spowodowała rozwój sieci elektrycznej prowincji. We Friedland została wybudowana wielka stacja elektrotechniczna, pracująca siłą wodną rzeki Alli, która została odpowiednio uregulowana. Stacja friedlandzka zaopatrywać będzie w prąd Królewiec oraz północno-zachodnie powiaty Prus Wschodnich. Produkuje ona prąd siły 60.000 wolt, który przez poszczególne stacje węzłowe przerabiany jest na prąd słabszy 15.000 woltowy dla użytku lokalnego. Pozatem przeprowadzona zostaje elektryfikacja poszczególnych powiatów w Prusach Wschodnich. Powiat Elbląg z miastem otrzymał w listopadzie swój własny prąd, otrzymywany ze stacji friedlandzkiej. Prąd z Elbląga zaopatruje również Malborg i część powiatu Pr. Holland. Miasto Tollkemit otrzymało już oświetlenie elektryczne. Również w powiecie ostrodzkim przeprowadzana jest planowo elektryfikacja W r. 1922 wybudowano 300 km przewodów z 76 stacjami. Na rok 1923/24 planuje się wybudowanie 600 km przewodów z 200 transformatorami.

KREDYTY ZAGRANICZNE NA LITWIE. Litwa otrzymała w roku bieżącym szereg kredytów zagranicznych. Z najważniejszych należy wymienić kredyty szwedzkie na zakup w Szwecji maszyn rolniczych, bydła, koni rasowych na ogólną sumę 800.000 koron szwedzkich Kredyt ten udzielony jest nie gotówką lecz towarami na warunkach, że 25 prc. wpłaci Litwa gotówką, 75 prc. spłacone być mają do 1929 roku na 6 prc. rocznie. Kredyty angielskie w sumie 1 miljona funtów mają być użyte na budowę kolei Szawle—Klajpeda na lat 25 na 8 prc. Anglja stawia warunek, by procenta i sumy amortyzacyjne spłacane były rok naprzód i składane w banku angielskim, oraz by procenta zagwarantowane były dochodami celnemi Litwy. Kredyt ten też nie jest gotówkowy, lecz towarowy. Celem omówienia sprawy dostaw kolejowych i na budowę elewatorów bawi w Kownie przedstawiciel angielskich firm budowy kolei, Bernard Holland. Pozatem firmy francuskie zaproponowały rządowi litewskiemu wybudowanie w Kłajpedzie chłodni, na co uzyskały zasadniczą zgodę.

ROSYJSKI BUDŻET PAŃSTWOWY. Budżet ogólno-rosyjski na rok 1923/24 wynosi 1,650 miljonów rubli złotych, tj. 80 prc. budżetu rosyjskiego z r. 1913 r. Dochody w porównaniu z ubiegłym rokiem zwiększyły się o 30 prc. Emisja not ma w przyszłym roku budżetowym wynosić 200 miljonów rubli złotych, przyczem ma być ograniczone wydawanie pieniądz papierowego w związku z emisją czerwońców i zamierzonem biciu monet srebrnych.

KALENDARZYK GIEŁDOWY

NOWE SPÓŁKI AKCYJNE:

Polskie Związkowe Rafinerje Olejów Skalnych, Spółka Akcyjna we Lwowie — o kapitale zakładowym 1.000.000.000 Mkp.

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki, Spółka Akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 1.000.000.000 Mkp.

Fabryka Wyrobów Bawełnianych „Karol Hoch i S-ka Spółka Akcyjna w Łodzi — o kapitale zakładowym 400.000.000 Mkp.

Towarzystwo Handlowe „Żelazo“ Spółka Akcyjna w Pabjanicach — o kapitale zakładowym 400.000.000 Mkp.

Towarzystwo Handlu Żelazem „Ferrofer“ Spółka Akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 1,000.000.000 Mkp.

ZEZWOLONO NA POWIEKSZENIE KAPITAŁU AKCYJNEGO.

Towarzystwo Przemysłu Włókienniczego w Zgierzu „Lana“ Spółka akcyjna w Warszawie — o 90.000.000 Mkp. czyli do 300.000.000 Mkp. przez IV emisję 90.000 sztuk nowych akcyj.

Polska Spółka Akcyjna „Kauczuk“ w Warszawie — o 150.000.000 Mkp. czyli do 750.000.000 Mkp. przez IV emisję 300.000 sztuk nowych akcyj.

Centrala Handlowa Młynarzy Polskich, Spółka akcyjna w Warszawie — o 62.500.000 Mkp. czyli do 150.000.000 Mkp. przez IV emisję 62.500 sztuk nowych akcyj.

„Unja“, Zakłady Przemysłu Jutowego Spółka akcyjna w Bielsku — o 998.600.000 Mkp. czyli do 1.000.000.000 Mkp. przez przewalutowanie wartości majątku oraz II emisję 990.000 sztuk nowych akcyj.

Zakłady Przemysłu Szklanego, Spółka akcyjna w Krakowie — o 800.000.000 Mkp. czyli do Mkp. 1.000.000.000 przez II emisję 80.000 sztuk nowych akcyj.

Bank Żyrardowski S. A. w Żyrardowie — o 120.000.000 Mkp. czyli do 150.000.000 Mkp. przez II emisję 120.000 sztuk nowych akcyj.

Bank Żyrardowski S. A. w Żyrardowie — o 330.000.000 Mkp. czyli do 480.000.000 Mkp. przez III emisję 330.000 sztuk nowych akcyj.

Bank Mazowiecki w Warszawie S. A. — o 3.000.000.000 Mkp. czyli do 7.000.000.000 Mkp. przez V emisję 3.000.000 sztuk nowych akcyj.

Bank Rolniczy S. A. we Lwowie — o Mkp. 700.000.000 czyli do 1.050.000.000 Mkp. przez emisję 700.000 sztuk nowych akcyj.

Bank Związków Ziemian S. A. — o 2.000.000.000 Mkp. czyli do 3.000.000.000 Mkp. przez emisję 2.000.000 sztuk nowych akcyj.

Towarzystwo Akcyjne Wyrobów Perfumeryjnych Wildt i S-ka, dawniej Ryszard Wildt w Warszawie — o 420.000.000 Mkp. czyli do 600.000.000 Mkp. przez IV emisję 840.000 sztuk nowych akcyj.

Wtorek: „Sen nocy letniej“.
Środa: „Sen nocy letniej“.

NADESŁANE

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.